

Riktlinjer för Verksamhetsförlagd utbildning VFU 3 (6 hp) Förskollärarytbildningen

Kurs: Barns språk och kommunikation, UV4038

Examinator: Nina Emilsson

VFU-ansvarig i kurs samt VFU-ledare Förskola:

VFU-ansvarig, VFU3, Nina Emilsson, nina.emilsson@hh.se

VFU-ledare: Karin Davidsson, karin.davidsson@hh.se, Charlotte (Lotte) Sandström, charlotte.sandstrom@hh.se, Elin Biltmark, elin.bilmark@hh.se

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU 3 (6 hp)

Vi som kommer att möta Dig i kursen ser fram emot att få träffa er alla och hoppas på en lärorik tid tillsammans. VFU är en viktig del i högskolans lärarutbildningar och inom förskolläraryrket termin 4 gör du VFU under **4 veckor** vilket motsvarar 6 hp. Det är viktigt att du som student redan från början är aktiv i arbetet på förskolan.

Här följer riktlinjer för VFU 3 vilken kommer att genomföras på samma övningsförskola som VFU 1 och VFU 2. I riktlinjerna beskrivs kursens VFU-innehåll samt de krav som ställs på dig som student under VFU-perioden. Du förväntas ta eget ansvar för dina studier genom närvaro, engagemang, litteraturstudier samt inlämningsuppgifter.

Lärandemål: Se Kursplan UV4038

Information om VFU hittar du på hh.se/vfu-forskola

- **VFU-guide**, innehåller svar på de flesta frågorna kring VFU för student och handledare. Det är viktigt att du läser igenom guiden noga före din VFU-period.
- **Registerutdrag**. Enligt skollagen (2010:800) måste alla lärarstudenter visa utdrag ur belastningsregistret för rektor i det område där VFU genomförs. Den lokala VFU-ledaren för den övningsförskola där du är placerad ger besked om när utdraget ska visas upp! *Om du inte har ett utdrag får du inte göra VFU.* Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU-pärm!
- **Bedömningsrapport och studentens självvärdering**. Efter VFU-periodens slut ska båda dokumenten lämnas ifyllda till kursens VFU-ansvariga lärare. ***Glöm inte att ta en kopia till din VFU-pärm innan du lämnar in dina VFU-dokument!*** När du tagit del av din handledares bedömning ska du göra en självvärdering som bygger på bedömningen och presenterar din syn på var du befinner dig i förhållande till kursmålen för VFU 3. Din självvärdering ska häftas ihop med bedömningsrapporten och placeras *bakom* bedömningsrapporten.

Observera att alla VFU-relaterade moment i utbildningen är obligatoriska.

Kurskrav

Kunskapsinhämtande och lärande under kursens gång utgår från att du är närvarande vid VFU-seminarium och övriga lärarledda moment. Obligatoriska moment kräver närvaro för godkänt betyg på VFU.

Kursmoment i VFU3

Dessa moment är obligatoriska och frånvaro ska meddelas. Vissa moment kan och ska kompenseras genom en skriftlig ersättningsuppgift. Det är du som student som ansvarar för att meddela frånvaro och att ta del av ersättningsuppgiften som lämnas av ansvarig lärare. Uppgiften lämnas sedan in till den lärare som ansvarar för momentet.

VFU-introduktion av VFU-ansvarig

Vid VFU-introduktionen presenteras riktlinjer, mål, uppgifter och examinationskrav. Som förberedelse inför momentet ska du ha tagit del av riktlinjerna för VFU 3, det vill säga detta dokument.

Personliga mål och MOSO

Inför din VFU ska du formulera personliga mål för perioden. Som stöd använder du bedömningsrapporten samt den skriftliga uppgiften "Från VFU till VI" från VFU2.

Fundera över: *Vad vill du få möjlighet att utveckla under VFU3?*

Dina mål ligger till grund för handledningen och ska fungera som stöd i din yrkesmässiga utveckling. Spara målen i din portfolio, de är viktiga för att följa din personliga och professionella utveckling mot att bli färdig förskollärare. Du *ska* också kommunicera dina mål samt tidigare bedömning med din handledare.

Under VFU3 fortsätter du att använda det digitala verktyget **MOSO**, som du använt tidigare under utbildningen. Syftet med MOSO är att fördjupa ditt lärande och stödja progressionen i din utbildning.

Närvaro och frånvaro under VFU

Den verksamhetsförlagda utbildningen på övningsförskolan är 4 veckor under VFU3. **Den kan inte ersättas eller kompenseras på annat sätt än genom närvaro på förskolan.**

Du har rätt till samtliga dina VFU-dagar. All frånvaro ska tas igen i samråd med din handledare och/eller lokala VFU-ledare, och det ska ske under den termin VFU:n genomförs.

Vid längre frånvaro (fyra dagar eller mer) ska du kontakta VFU-ansvarig lärare. För att du som student ska ges likvärdiga förutsättningar till god kvalitet i din VFU är det viktigt att längre frånvaro tas igen så sammanhängande som möjligt.

Uppföljningsseminarium

Till uppföljningsseminariet ska du ta med dig två exempel ur din loggbok. Dessa används som underlag för diskussion kring dina erfarenheter av att skriva loggbok eller reflektionsprotokoll. Du ska kunna reflektera över hur detta arbetssätt har bidragit till din analys- och reflektionsförmåga.

Du ska också ha tillgång till ditt MOSO-flöde och vara förberedd på att ge exempel på olika aspekter av tillgänglighet, såsom fysisk tillgänglighet, meningsskapande sammanhang och sociokommunikativt samspel. Dessa ska du kunna relatera till hur barn är kommunikativa samt hur deras tal- och skriftspråkliga uttryck kommer till uttryck. Reflektera över hur barns olika språk och sätt att kommunicera möjliggörs och utvecklas.

Bedömningsrapporten och självvärderingen ska vara signerade av både dig och din handledare, förutsatt att alla VFU-dagar är genomförda, och lämnas till VFU-ansvarig lärare Nina Emilsson.

Om du har frånvaro som ännu inte tagits igen och därför inte har genomfört alla 20 VFU-dagar, ska bedömningsrapporten lämnas in *först* när samtliga dagar är gjorda. Blanketterna ska vara signerade, håslagna och häftade. Självvärderingen ska placeras direkt bakom bedömningsrapporten.

Utcheckning från övningsförskolan

Studenter som varit placerade på samma övningsförskola ska tillsammans skriva en kort återkoppling, som en form av utcheckning, riktad till både övningsförskolan och Högskolan i Halmstad. Utcheckningen görs efter avslutad VFU-period och lämnas in i samband med uppföljningsseminariet.

Skrivuppgift "Från VFU3 till VI".

Efter din VFU ska du skriva en kort lista med minst tre punkter där du definierar vad du behöver arbeta vidare med för att utveckla ditt yrkeskunnande under kommande VI-dagar. Motivera varje punkt genom att hänvisa till relevant kurslitteratur, och förklara varför det är viktigt och hur du kan utveckla din förmåga. Dokumentet ska laddas upp i angivet forum på Blackboard senast fredagen efter uppföljningsseminariet.

Texten **Från VFU3 till VI** är främst till för dig själv. Det innebär att den inte behöver vara formell på samma sätt som andra inlämningsuppgifter.

VFU-uppgifter – loggbok, MOSO och kommunikativ kedja

Under din VFU ska du **skriva loggbok/reflektionsprotokoll**. Du reflekterar skriftligt över det du är med om i verksamheten och kopplar dina reflektioner till kursinnehåll och kurslitteratur. Syftet är att du ska utveckla din förmåga att reflektera med fokus och systematik kring det som kan göra skillnad för barns lärande och utveckling, både individuellt och i grupp. Det är alltså inte enbart viktigt **att** du reflekterar, utan **hur** du gör det. Varje vecka mejlar du din reflektion till din handledare. Den fungerar som underlag för ert gemensamma samtal under handledningstillfällena.

I reflektionen ska du *med fokus på barns språk och kommunikation analysera och värdera både din egen och andras undervisning, samt förskolans rutiner och miljöer*. Reflektionen ska utgå från aspekten **"tillgänglighet"** enligt SPSM:s delaktighetsmodell.

Fundera över **vilka** språk och kommunikationskanaler barnen använder, och **hur** de använder sitt språk i olika situationer. Reflektera också över hur förskolans fysiska miljö, rutiner, undervisning och sociokommunikativa samspel **bidrar** till att barn ges möjlighet att utvecklas språkligt, både icke-verbalt, verbalt och multimodalt. **Vilka literacyerfarenheter** ges barn genom att vara barn på din övningsförskola? **På vilket sätt** har din kunskap om dessa aspekter betydelse för barns språkande och språklighet?

MOSO

Eftersom yrkeskunnande står i fokus under VFU ska du/ni öva på att observera både din egen och andras yrkesutövning. Som en del av detta ska du fungera som en ”kritisk vän” genom att ge skriftlig och konstruktiv återkoppling i MOSO. Du ska skapa *minst ett flöde kopplat till varje tillgänglighetsaspekt*: fysisk tillgänglighet, tillgängligt meningssammanhang och tillgängligt sociokommunikativt samspel.

Utifrån dina observationer ska du reflektera över vad du valt att dokumentera, varför du valt just det, och vad du har fått syn på genom dina iakttagelser. Diskutera dessa reflektioner tillsammans med din handledare och dina studentkollegor.

Planera, genomföra och dokumentera en kommunikativ kedja

Tillsammans med din handledare och med utgångspunkt i förskolans pågående tema ska du planera, genomföra och dokumentera en kommunikativ kedja. Med utgångspunkt i en berättelse, saga eller fabel och med eller genom exempelvis drama, musik, bild, dans eller andra estetiska uttryck ska du genom *flera och varierade* tillvägagångssätt skapa lärande och språkutvecklande processer för och tillsammans med barnen.

Den kommunikativa kedjan och dess olika delar ska dokumenteras tillsammans med barnen genom pedagogisk dokumentation – digital eller analog – som stödjer både icke-verbal, verbal och läs- och skriftspråklig utveckling. Dokumentationen ska även bidra till verksamhetens fortsatta utveckling.

VFU-besök

Det kommer att genomföras ett VFU-besök under VFU-perioden. Besöket genomförs vanligen fysiskt på plats på förskolan men kan genomföras digitalt utifrån besökande lärares och övningsförskolans förutsättningar. Besökande lärare arbetar på HH eller i förskolan vilket innebär att god framförhållning är viktigt men trots god framförhållning kan det vara så att besökande lärare inte kan komma när det är optimalt för varje student. Besökande lärare kommer att kontakta lokal VFU-ledare som samordnar besöken. En god dialog mellan studenter och lokal VFU-ledare underlättar kontakt med besökande lärare och samordning av besök.

Inför besöket väljer du en del av din kommunikativa kedja som du vill ha som underlag vid besöket. Du mejlar (två dagar före besöket) en skriftlig planering som ligger till grund för den undervisning du filmat och förberett inför trepartssamtalet. Det är viktigt att din planering, och det som filmen visar, gör det möjligt att se kunnande inom relevanta bedömningsområden.

Vid besöket tittar du, handledaren och besökande lärare tillsammans på din undervisning och gör anteckningar utifrån besöksrapportens bedömningsområden och kriterier. Detta ligger sedan till grund för ett trepartssamtal i vilket du har den centrala rollen och förväntas vara aktiv, granska och värdera din insats samt göra relevanta kopplingar till vetenskap och beprövad erfarenhet. Besökande lärare ger endast kort skriftlig återkoppling i besöksrapporten varför det är viktigt att du antecknar under trepartssamtalet. Du ska vara informerad om besöksrapportens innehåll och får den via mejl av den besökande läraren när rapporten är klar. Besöket beräknas ta cirka 1 ½ timme.

- **Planering** ska skickas till besökande lärare så att den är tillgänglig för hen **minst två arbetsdagar** innan besöket!
- **Du som student** har den centrala rollen och **ansvarar** för att vara aktiv och delaktig i diskussioner och reflektioner under trepartssamtalet.

Examination och betyg

För VFU3 i kursen Barns språk och kommunikation gäller betygen; Underkänd (U) Godkänd (G) och Väl godkänd (VG). Kursens 6 hp examineras genom nedanstående:

1. Aktivt deltagande i seminarier (före och efter VFU).
2. Inlämnad bedömningsrapport, signerad av dig och din handledare.
3. Självvärdering kopplad till bedömningskriterierna i bedömningsrapporten. Självvärderingen häftas ihop **bakom** bedömningsrapporten vid inlämning. Dokumenten ska vara håslagna.
4. Individuella skrivuppgifter utifrån centrala begrepp och ”från VFU 3 till VI”. Inlämning via BB. Kopia ska sparas i din VFU-pärm.

Om något saknas i någon av uppgifterna 1-4 ovan kommer du att ges möjlighet att komplettera det som saknas eller behöver utvecklas.

Underkänd VFU (VFU 3) får göras om 1 gång.

*Tänk på att både det som känns som att lyckas och det som känns som att misslyckas är **erfarenheter!!** Erfarenheter är förutsättningar för utveckling.*

Bedömningsrapport och självvärdering skickas till:

(om den inte lämnas vid uppföljningsseminariet)

Högskolan i Halmstad, LHS

Att: Nina Emilsson

Box 823

301 18 HALMSTAD

Delaktighetsaspekter

1. **Tillgänglighet**
 1. Fysisk tillgänglighet till miljöer och objekt.
 2. Tillgängligt meningssammanhang.
 3. Tillgängligt socio-kommunikativt samspel.
2. **Tillhörighet**
 1. En formell tillhörighet.
3. **Erkännande**
 1. Att vara accepterad och erkänd av andra.
4. **Autonomi**
 1. Att bestämma över sitt handlande.
5. **Engagemang**
 1. Lust och intresse för att delta i aktiviteten.
6. **Samhandling**
 1. Att delta och bidra i en gemensam aktivitet.

<https://www.spsm.se/stod/tillganglighet-delaktighet-och-inkludering/delaktighet/delaktighetsmodellen/>